

Czy psy czują ból?

Autor: Administrator

Jeszcze dzisiaj można znaleźć wielu zwolenników Kartezjańskiej filozofii, wg której zwierzęta nie mają świadomości.

Zgodnie z tą teorią Kartezjusz twierdził, iż pies jest tylko swego rodzaju mechanizmem, skonstruowanym z biologicznych odpowiedników układów mechanicznych przekładni i krążków. Zwierzęta też miały nie posiadać uczuć i nie odczuwać bólu. Teorie tę rozwinął w późniejszym czasie francuski filozof Nicolas Malebranche. Najsmutniejsze jest to, iż przez wiele wieków ludzie znajdowali w tej teorii usprawiedliwienie dla najobrzydliwszych praktyk, jakich dopuszczali się na zwierzętach.

Neurologiczny mechanizm odczuwania bólu jest niemal identyczny u psów i ludzi. W obu przypadkach pierwsze sygnały bólu pochodzą od wolnych zakończeń nerwowych w skórze, i ścieżkami nerwowymi wiodą od receptorów do mózgu. Skąd więc wzięły się wątpliwości co do odczuwania przez psy bólu?

Wynika to zapewne z faktu, iż psy nie okazują tak jak ludzie bólu. Człowiek manifestuje swój ból ponieważ ma to skłonić innych przedstawicieli jego gatunku do okazania mu pomocy czy też współczucia. Natomiast psy to drapieżcy, a ich strategia myślowa polega na koncentrowaniu uwagi na najsłabszych osobnikach w stadzie. Okazanie bólu jest więc niejako zaproszeniem do ataku. Podobnie jest w stadzie, gdyby jakiś osobnik okazywał zbyt intensywnie ból, sprowokowałby osobniki stojące od niego niżej w hierarchii, do zajęcia jego pozycji.

Możemy więc stwierdzić, że gdy pies zaczyna skomleć, piszczeć, ból stał się tak silny, że przeważa nad instynktownym zachowaniem powściągliwości. Najczęściej jednak okazywanymi objawami są: ziajanie, przyspieszony oddech, drżenie, dreszcze, czasem pies leży nieruchomo - bardzo niechętnie zmieniając pozycję. Może również odsuwać się lub okazywać agresję, gdy będziemy próbowali go dotknąć lub zbliżyć się do niego. Innymi oznakami bólu mogą być: rozszerzone źrenice, przyspieszona akcja serca, podniesiona temperatura ciała.

Kolejnym argumentem potwierdzającym odczuwanie bólu przez psy jest to, iż zastosowanie środków uśmierzających ból (np. po operacji) przyspiesza ich powrót do zdrowia. Dlatego dziwi fakt, że wielu lekarzy weterynarii niechętnie przepisuje psom środki przeciwbólowe. Silne i długotrwałe bóle stanowią zagrożenie dla zdrowia fizycznego i psychicznego zwierzęcia. Ból jest silnym czynnikiem stresotwórczym - i podobnie jak u człowieka - organizm reagując na silny stres wytwarza hormony, które zmieniają poziom metabolizmu, wywołują reakcje neurologiczne, zwiększają aktywność tarczycy itp. W konsekwencji prowadzi to uszkodzenia tych organów. Jednak - jak we wszystkim - także podając psu środki przeciwbólowe trzeba zachować równowagę. Np. jeśli środki całkowicie uśmierzą ból, pies może powrócić do swojej zwykłej aktywności i spowodować otwarcie świeżo zasklepionych ran.

Poruszając temat odczuwania bólu przez psy nie sposób nie wspomnieć o obcinaniu ogonów - o tym w następnym artykule: Obcinanie ogonów - czy to boli?

Opracował: GW, na podstawie: "Tajemnice psiego umysłu" Stanley Coren

<http://psy24.pl/>